

den Gang det tidligere er blevet hørt, har erklæret, at det ikke fandt, at der var Anledning til at foretage nogen Forandring i Kvakksalverlovgivningen, og da den Samling af Læger, der i sin Tid mødtes i Odense, ligeledes kom til den samme Anskuelse, hvor jeg den 2to — skjøndt jeg ganske vist erkjender, at den nuværende høitærede Justitsminister har en Arbeidskraft, som kan arbejde imod store Vanskeligheder — at det vilde lette Sagen og lette ikke blot denne, men andre Reformers paa dette Omraade af Lovgivningen, om den antydede Forandring foregik. Det er altsaa et Haab, jeg har, at denne Forhandling skal bære denne Frugt; thi jeg kan ikke negte, hvad jeg ogsaa under en tidligere Forhandling har udtalt, at det forekommer mig, at der virkelig i høj Grad trænges til en Forandring i Kvakksalverlovgivningen. Denne, der hviler paa Forordningen af 5te September 1794, er jo virkelig i alle Henseender forældet; der er ikke en eneste af de Bestemmelser, som denne Forordning omhandler, uden at den virkelig trænger til Forandring; dette gjælder ikke blot om den Bestemmelse, at Præsterne skulle advare Folk imod salte Spiser som særdeles farlige i forbitte og veneriske Sygdomme, men ogsaa den Bestemmelse, at Amtmanden og Fysikus kunne give kundskabsrige Personer, som vise særdeles Duellighed, en Ret til at praktisere (Udfing: Nei, kun en Ubefaling!) — ja, ganske vist — en Ubefaling, for at de kunne faae Bevillingen, hvilken Ubefaling imidlertid, efter hvad der er anført og jeg kan næsten sige uimodsaet anført, kun i overordentlig faa Tilfælde er kommen til Anvendelse; nogle enkelte Gange veed jeg, at det er anvendt, naar f. Ex. en Amtmand eller en Fysikus selv havde en daarlig Gaand, som maatte kureres af en klog Kone, som da fik en saadan Bevilling, men det er, som sagt, meget sjældent. En anden Side af Sagen, som ogsaa forekommer mig at være slem, er, at den Forsølgelse, der foregaar mod Kvakksalvere, sædvanlig mest er rettet mod dem, der maasse mindst burde forfølges, nemlig dem, der ved deres praktiske Kundskaber have vidst at erhverve nogen Tilid hos Befolkningen. Derved faar en saadan Anklage mod disse Personer let Karakter af at være et Næringsspørgsmaal, hvad der jo ikke skulde være Meningen. Det er ingenlunde min Lante at ville holde et Foredrag til Fordel for Kvakksalverne, men det er blot min Mening, at der er Xrang til at faae en Reform i Kvakksalverlovgivningen. Hvorledes denne skal tilveiebringes, derom er det jo, at der er Spørgsmaal. Sende vi Sagen til anden Behandling og nedsette et Udvalg, for videre at fremme den, beror denne Fremgangsmaades Virkning jo derpaa, hvorvidt den høitagtede Minister har Villien til at bringe Noget ud af Sagen paa Grundlag af dette Lovforslag eller erklærer sig derimod. Hvis altsaa den høitærede Minister er villig til at forhandle om en Forandring i Lovforslaget,

vil jeg stemme for, at Sagen gaar til 2den Behandling, og at der nedsettes et Udvalg, men hvis den høitærede Minister erklærer, at der ikke fra Regeringens Side vil kunne modtages noget Lovforslag, der paa nogen Maade kan komme ind i det foreliggende Lovforslags Ramme, saa vilde det være Spild af Kræfter, om man vilde sende Sagen til 2den Behandling og i et Udvalg, og saa vil jeg stemme mod Sagens Overgang til 2den Behandling i den Forventning, at enten den nuværende Minister eller en senere Regering vil fremme Sagen paa anden Maade. Den Stilling, jeg vil indtage, vil altsaa være afhængig af, hvorledes den høitagtede Minister stiller sig. Jeg vil imidlertid kun kunne stemme for en Dagsorden, dersom denne ikke kommer til at indeholde Noget, som antyder, i hvilken Retning den foreslaaede Lov skal gaa, og navnlig vilde jeg ikke kunne give Dagsordenen min Stemme, forsaavidt der skulde være den væsentlige Besskaffenhed ved den nye Lov, at den tillod Alle frit at udøve Lægepraxis, naar de blot ikke drive den som Næringsvei. Det anser jeg for at være en altfor vid Begrænsning; jeg vil have den noget snevrere, men jeg vil paa andre Punkter gjerne kunne gaa videre. Saaledes har jeg søgt at betegne min egen Stilling til Loven og maa altsaa gjøre den afhængig af de Udtalelser, der nærmere høres fra den høitærede Ministers Side.

J. Andersen: Jeg skal være enig med den første ærede Læser i, at vor Lægevidenskab indtager et høit Standpunkt; han kaldte det godt, jeg vil endog kalde det meget godt. Det kan imidlertid ikke negtes, at trods alt dette trives Kvakksalveriet ubmærket hos os, og intetsteds bedre end i selve Hovedstaden, men det kan heller ikke negtes — og det skal Ingen kunne modsigge —, at der foreligger mange Veier paa, at der, hvor selve den store Lægevidenskab ikke har kunnet slaa til, kan Kvakksalveriets Videnskab slaa til. Det ligger aldeles tydelig for, og jeg kan i saa Henseende endog tale af egen Erfaring. Jeg har nemlig en Søn, paa hvem fem forskellige Læger, ja endogsaa et af Sundhedskollegiets dygtigste Medlemmer anvendte al deres Kunst, men det var frugtesløst; derimod kurerede en Kvakksalver ham med en Ubetydelighed. Det kan gjerne være — og deri skal jeg være enig med den første ærede Læser — at en Lov som denne vil give Spekulanter Leilighed til at lave sig en Næringsvei, men det kan heller ikke negtes, at den nuværende Kvakksalverlovgivning hemmer dygtige Folks Virksomhed, idet Folk, som kunne kureres, ikke kunne faae Lov dertil. Jeg kan saaledes huse, at jeg for omtrent et Mars Tid siden hørte en Defensør sige, at Mange havde den Mand, hvis Sag var for, at talke for, at de havde beholdt deres Urine og Ben. Jeg maa her gjøre den lille Bemærkning, at jeg ikke kan indse, hvorfor